

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Budapesten a 2008. évi március hó 4. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az önbíráskodás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű vádlott és társa ellen indult büntető ügyben Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.VIII.9495/2006/6. számú ítéletét I. rendű és II. rendű vádlott tekintetében **megváltoztatja.**

I. rendű vádlott társtettesként elkövetett garázdaság vétségében [Btk. 271.§ (1) bekezdés, Btk. 20. § (2) bekezdés] is **bűnös.**

A másodfokú bíróság által kiszabott büntetést ezért is tekinti kiszabottnak.

II. rendű vádlott bűnös társtettesként elkövetett garázdaság vétségében [Btk. 271.§ (1) bekezdés, Btk. 20.§ (2) bekezdés]. Ezért a bíróság megrovásban részesíti.

Az első- és másodfokú bíróság ítéleteinek a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezi és felhívja az elsőfokú bíróságot a Be. 578.§-a szerinti különleges eljárás lefolytatására.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A harmadfokú eljárás során I. rendű vádlott vonatkozásában 6.500,- (hatezer-öttszáz), II. rendű vádlott vonatkozásában 7.700,- (hétézer-hétszáz) forint bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2006. május 17. napján kihirdetett 6.B.VIII.80.029/206/77. számú ítéletével az I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki garázdaság büntetében, mint társtettet, 10 rb. - ebből 3 esetben kísérleti szakban maradt - lopás büntetében, továbbá 1 rb. lopás vétségének kísérletében. Ezért őt, mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 2 évi és 4 hónapi börtönbüntetésre, továbbá 3 évre a közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. A Pesti Központi Kerületi Bíróság, mint fiatalkorúak bírósága által a 2002. május 9. napján jogerőre

emelkedett 17.Fk.30153/2002/12. számú ítéletével kiszabott 6 hónapi fogházbüntetés végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 25.B.VIII.109/2002/91. számú 2004. január 30. napján jogerőre emelkedett ítéletével kiszabott 5 hónapi - a végrehajtás tekintetében 1 évi próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetés végrehajtását. A vádlottat 6 rb. - 2 esetben kísérleti szakban maradt - lopás büntette és 4 rb. - 2 esetben kísérleti szakban maradt - lopás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki garázdaság büntetében, mint társtettet, ezért 9 hónapi - a végrehajtás tekintetében 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. A vádlott által őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása esetére annak tartamába beszámítani rendelte.

Rendelkezett a kerületi bíróság egyes bűnjelek lefoglalásának megszüntetése mellett azok megsemmisítéséről, elkobzásáról, illetve kiadásáról, valamint annak megállapításáról, hogy egyes bűnjelek az állam tulajdonába kerültek.

Kötelezte az I. rendű vádlottat 364.395 forint, a II. rendű vádlottat 42.013 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg az ezt meghaladóan felmerült 119.307 forint tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

A kihirdetett ítéletet az ügyész tudomásul vette, míg az ítélet ellen az I. rendű vádlott és védője enyhítés miatt jelentett be fellebbezést.

Az ítélet a II. rendű vádlott és védője tudomásul vette, így az ítélet a II. rendű vádlott vonatkozásában a kihirdetése napján - 2006. május 17. napján - jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

A Fővárosi Főügyészség a Bfel.13.879/2006/1. számú átiratában a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2007. szeptember 5. napján kihirdetett 24.Bf.VIII.9495/2006/6. számú ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.B.VIII.80.029/2006/77. számú ítéletét az I. rendű és a jogerősen elítélt II. rendű vádlott vonatkozásában a Be.349.§ (2) bekezdésére figyelemmel megváltoztatta az alábbiak szerint:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.Fk.30.451/2004/54. számú határozatának próbára bocsátó rendelkezését hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátását megszüntette és I. rendű vádlottal szemben a társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérlete miatt indított eljárást megszüntette.

I. rendű és II. rendű vádlottakat az ellenük társtettesként elkövetett garázdaság büntette miatt emelt vád alól felmentette.

I. rendű vádlottnak az ítéleti tényállás 9. pontja alatti cselekményét lopás vétségének minősítette.

I. rendű vádlott börtönbüntetésének tartamát 1 év 8 hónapra, a közügyektől eltiltást 2 évre enyhítette.

I. rendű vádlottal szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.Fk.30.153/2002/12. számú ítélete kapcsán engedélyezett feltételes szabadság megszüntetését mellőzte.

Rendelkezett a bűnjeljegyzéken feltüntetett egyes bűnjelek megnevezéséről, lefoglalásuk megszüntetésére vonatkozó rendelkezés mellőzéséről. Az első fokú eljárásban felmerült 487.711 forint bűnügyi költségből kötelezte az I. rendű vádlottat 277.687 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg az ezt követően felmerült 210.024 forint tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

Egyebekben az első fokú ítéletet az I. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a másodfokú eljárásban az I. rendű vádlott terhére 3.300 forint bűnügyi költség merült fel.

Felhívta az elsőfokú bíróságot az I. rendű vádlott tekintetében a jelen eljárásban hozott ítéletekkel kiszabott szabadságvesztés büntetés, valamint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.B.VIII.3763/2003/122. számú, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.Fk.30.153/2002/12. és a 25.B.VIII.109/2002/91. számú ítéleteivel kiszabott szabadságvesztés büntetések összbüntetésbe foglalására.

A Fővárosi Bíróság másodfokú ítéletének felmentő rendelkezése ellen a Fővárosi Főügyészség a törvényes határidőn belül a Bfel.13.879/2006. számú átiratában fellebbezést jelentett be az I. rendű és a II. rendű vádlottak terhére, a társtettesként elkövetett garázdaság büntetében való bűnösségük megállapítása és büntetésük súlyosítása érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.671/2007. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Átiratában utalt arra, hogy az első- és másodfokú bíróságok a perrendi szabályokat megtartva hozták meg az ítéleteiket. A rendelkezésre álló bizonyíték tartalmával összhangban, mérlegeléssel állapították meg a tényállást, amely azonban hiányos, ezért a Be.351.§ (2) bekezdésének b./ pontja alapján részben megalapozatlan. A megalapozatlanság az iratok alapján azonban kiküszöbölhető. Ezért indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a nyomozati iratok 475. oldalán elfekvő helyszíni szemlejegyzőkönyv adatai alapján a tényállást egészítse ki azzal, hogy a sértett lakásának bejárata egy körfolyosós lépcsőházban az első emeleti lépcsőforduló mellett van, a lakás tölgyfaajtájának berúgását a körfolyosón tartózkodók észlelték.

A kiegészíteni indítványozott tényállásra tekintettel a vádlottak cselekménye jogi minősítésének megváltoztatását is indítványozta, ugyanis nevezettek egy körfolyosós bérházban a körfolyosón tartózkodó emberek jelenlétében hangos, drasztikus szidalmak közepette fejtették ki először dolog elleni erőszakos cselekményüket: a sértett lakása ajtajának berúgását, majd a lakásban a sértettre támadtak. Magatartásukat a házban lakók észlelték, azon megbotránkoztak, megriadtak. a sértett a lakásába jogtalanul behatoló I. és II. rendű vádlottak magatartásával szemben védekezett, közte és a vádlottak között szándékegység nem állott fenn, így a Btk.271.§ (2) bekezdésének a./ pontja szerinti minősítő körülmény nem áll fenn, a vádlottak cselekménye csupán a Btk.271. § (1) bekezdése szerinti garázdaság vétségének megállapítására alkalmas.

A kifejtettek alapján indítványozta a Fővárosi Bíróság másodfokú ítéletének megváltoztatását, a vádlottak bűnösségének a Btk.271.§ (1) bekezdése szerinti garázdaság vétségében történő megállapítását, az I. rendű vádlottal szemben másodfokon kiszabott büntetés súlyosítását, míg a II. rendű vádlottal szemben - az időmúlásra tekintettel - a Btk.71.§ (1) bekezdés szerinti megrovás alkalmazását.

A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az ügyészi fellebbezést az átiratban írtakkal egyezően fenntartotta, a tényállás kiegészítését, a garázdaság bűncselekménye vonatkozásában a vádlottak bűnösségének megállapítását, az I. rendű vádlott büntetésének súlyosítását, míg a II. rendű vádlottal szemben megrovás alkalmazását indítványozta.

Az I. rendű vádlott védője az ügyészi indítvány elutasítását és a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak (BH.1985/174. és BH.2005/313.) megfelelően döntött, amikor a vádlottak által zárt helyen - a sértett lakásában - megvalósított magatartást nem minősítette bűncselekménynek.

A II. rendű vádlott védője csatlakozott az I. rendű védő által kifejtett indokokhoz, amelyet azzal egészített ki, hogy a vádlottak cselekményét észlelő tanúk nem botránkoztak meg a látottakon. A másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

I. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában utalt arra, hogy az események egy romos házban történtek, a sértett ajtaján zár sem volt, így az ajtót nem is rúghatta be.

II. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában vitatta bűnösségét, a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A bejelentett ügyészi fellebbezésre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be.387.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást. A

felülbírálat során megállapította, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok az eljárási szabályokat alapvetően megtartották, az ügyet felderítették, a bizonyítékokat összegyűjtötték és azokat egyenként és összességükben is értékelték. Tekintettel arra, hogy az első- és másodfokú bíróságok ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítéletek minden rendelkezését felülbírálta (Be.387.§ (2) bekezdés).

A felülbírálat során a harmadfokú bíróság észlelte, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.B.VIII.80.029/2006/77. számú ítéletének tényállása, amelynek alapján a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta lényegében megalapozott, az I. rendű vádlott terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmények tekintetében a tényállás hiánytalanul, a bizonyítékok tartalmával összhangban került megállapításra, azonban, az I. és II. rendű vádlottaknak a garázdaság bűncselekményét rögzítő ítéleti tényállás (első fokú ítélet 4. oldal 1. pontjában rögzített tényállás) hiányos, ezért részben megalapozatlan (Be.351.§ (2) bekezdés b./ pont). A helyes tényállás azonban a harmadfokú bíróság szerint a bűnügyi iratok tartalma alapján megállapítható, azért a Be.388.§ (2) bekezdése alkalmazásával az első fokú ítélet 1. pontjában rögzített ítéleti tényállás harmadik mondatát a nyomozati iratok 475. oldalán elfekvő helyszíni szemlejegyzőkönyv alapján azzal egészíti ki, hogy: „ az I. rendű vádlott a nyitott körfolyosón lévő első emeleti lakás ajtaját berúgta, majd előzetes szótárgatást követően a vádlottak és a sértett kölcsönösen összeverekedtek.... „.

Az ítéleti tényállás a fenti kiegészítéssel már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ekként irányadóvá vált a harmadfokú eljárásban is (Be.351.§ (1) bekezdés).

Az ügyésznek az I. és II. rendű vádlottak bűnösségének garázdaság bűncselekményében történő megállapítására és a jogi minősítés megváltoztatására irányuló indítványa az alábbiak szerint alapos.

Az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok az irányadó tényállásból eltérő következtetést vontak le a vádlottak bűnösségére nézve. Ellentétes tartalmú döntéseik a Btk.271.§ (1) bekezdésében szabályozott bűncselekmény megvalósulásához megkívánt kihívó közösségellenesség eltérő értelmezésére vezethetők vissza. Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság lényegében helyes következtetést vont le akkor, amikor a vádlottak bűnösségét a garázdaság bűncselekményében is megállapította, tévedett viszont akkor, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sértett és a lakásába behatoló I. és II. rendű vádlottak egymással szándékegységben cselekedve tanúsítottak olyan kihívóan közösségellenes magatartást, amely alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást riadalmat keltsen, ezért az I. és II. rendű vádlottak cselekményét a Btk. 271.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő garázdaság büntetnének minősítette, amelyet a Btk.20.§ (2) bekezdése szerinti társtettesként követtek el.

A kiegészített ítéleti tényállás alapján megállapítható volt, hogy a sértett vonatkozásában a tényállásban írt cselekmény nem vonható a garázdaság törvényi tényállása körébe, mert az általa a lakásába jogtalanul behatoló I. és II. rendű vádlottal szemben, ennek megakadályozása érdekében kifejtett erőszak nélkülözi a közösségellenességet. Ekként az I. és II. rendű vádlottakkal fennálló, közrendet, köznyugalmaz sértő szándékegység hiányában a sértett nem lehet a garázda csoport tagja, következésképpen a Btk.271.§ (2) bekezdés a./ pontjában írt minősítő körülmény, (csoportos elkövetés) I. és II. rendű vádlottakkal szemben nem áll fenn. A tényállásban írt cselekményük ezért a Btk.271.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő garázdaság vétségének minősül.

Erre figyelemmel tévedett a másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság, amikor az I. és II. rendű vádlottakat a garázdaság bűncselekményének vádja alól felmentette, ugyanis a felhívott bírói gyakorlat (BH.1985/147. és BH.2005/313 számú eseti döntések) a jelen ügy történeti tényállására nem alkalmazható. A harmadfokú eljárásban irányadó tényállás szerint ugyanis az I. rendű és a II. rendű vádlottak nem zárt helyen, nem is zárt lépcsőházban, hanem egy körfolyosós bérház körfolyosóján, az ott tartózkodó, beszélgető emberek jelenlétében, hangos, drasztikus szidalmak közepette fejtették ki, először dolog elleni erőszakos cselekményüket - a kétszárnyas tölgyfaajtó berúgását - majd a lakás előterében folytatták kihívóan közösségellenes magatartásukat a sértett személye elleni erőszakkal. Magatartásukat a házban lakók észlelték, azon megbotránkoztak, attól megriadtak. A vádlottak magatartása tehát kimerítette a Btk.271.§ (1) bekezdésébe ütköző garázdaság vétségének törvényi tényállási elemeit, amelyet, mint társtettesek valósítottak meg (Btk.20.§ (2) bekezdés).

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság megalapozottan vont következtetést I. és II. rendű vádlottak bűnösségére a garázdaság bűncselekményének elkövetésére vonatkozóan, ugyanakkor tévedett a cselekmény jogi minősítését illetően, míg a másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság tévedett, amikor a vádlottak bűnösségét az irányadó tényállás alapján nem állapította meg a garázdaság bűncselekményében, hanem őket a bírói gyakorlatra hivatkozással e bűncselekmény vádja alól felmentette.

A harmadfokú bíróság - egyetértve a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványával - az irányadó tényállás alapján, a másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság ítéletét megváltoztatva I. rendű és II. rendű vádlottak bűnösségére vont következtetést és cselekményüket a Btk.271.§ (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint minősülő garázdaság vétségében megállapította, amelyet a vádlottak a Btk.20. § (2) bekezdése szerint társtettesként valósítottak meg.

Az I. rendű vádlott büntetésének súlyosítására irányuló indítvány az alábbiak szerint nem alapos, míg a II. rendű vádlottal szemben intézkedés alkalmazására irányuló ügyészi indítvány megalapozott.

Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletében lényegében helyesen sorolta fel mindkét vádlott vonatkozásában a bűnösségi körülményeket, amelyeket a harmadfokú bíróság annyiban egészített ki, hogy további nyomatékos enyhítő körülményként kell értékelni mindkét vádlott javára a garázdaság vétségét megvalósító cselekményük óta eltelt időmúlást, ugyanis annak megvalósítása óta közel 5 év telt el. Erre, valamint az egyébként helyesen felsorolt bűnösségi körülményekre tekintettel a harmadfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az I. rendű vádlottal szemben a másodfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés e vádlott bűnösségének a garázdaság vétségében történő megállapítása mellett is alkalmasnak mutatkozik a Btk.37.§-ában írt büntetési célok elérésére és arányban áll e vádlott cselekményeinek tárgyi súlyával, valamint alanyi bűnösségének fokozottabb voltával, amely a visszaesői minőségében is megnyilvánul. Ezért nem látott indokot az I. rendű vádlott büntetésének a súlyosítására, hanem a másodfokú bíróság által kiszabott büntetést tekintette a garázdaság vétsége miatt is kiszabottnak. A kifejtettekre tekintettel az ügyésznek az I. rendű vádlott büntetésének súlyosítására irányuló indítványát nem osztotta.

Egyetértett viszont a harmadfokú bíróság a II. rendű vádlott bűnösségének megállapítására és vele szemben intézkedés alkalmazására irányuló ügyészi indítvánnyal. E vádlottnál a harmadfokú bíróság az eset összes körülményeire figyelemmel, - különösen arra, hogy nem ő volt a garázdaság kezdeményezője, továbbá, hogy a cselekmény elkövetése óta csaknem öt év telt el - arra az álláspontra helyezkedett, hogy e vádlott cselekménye a harmadfokú elbíráláskor olya csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a vele szemben a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért őt a Btk.71.§ (1) bekezdése szerinti megrovásban részesítette. A megrovás intézkedést a harmadfokú bíróság az 1979. évi 11. tvr. 81.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően nyomban foganatosította, ennek során rosszallását fejezte ki és felhívta a vádlottat, hogy a jövőben tartózkodjék bűncselekmény elkövetésétől.

Az első- és másodfokú ítéletek felülbírálata során a harmadfokú bíróság észlelte, hogy az eljáró bíróságok által megállapított bűnügyi költség összege számszakilag tisztázatlan, ugyanakkor a bűnügyi költség viselésére vonatkozó indokolás hiányosságai miatt nem állapítható meg az, hogy a bíróságok milyen szempontok alapján rendelkeztek a vádlottakkal szemben megállapított bűnügyi költség viseléséről, ennél fogva a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések megalapozatlanok, felülbírálatra nem alkalmasak. Ezért a harmadfokú bíróság a Be.387.§ (4) bekezdése alkalmazásával az eljáró bíróságok ítéleteinek a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte és felhívta az elsőfokú bíróságot a Be.578.§-a szerinti különleges eljárás lefolytatására.

A harmadfokú bíróság a Be.398.§ (1) bekezdése alapján változtatta meg a másodfokú bíróság határozatát, egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.397.§ alapján helybenhagyta.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az I. rendű vádlott vonatkozásában 6.500, míg a II. rendű vádlott vonatkozásában 7.700 forint bűnügyi költség merült fel a kirendelt védők eljárásával kapcsolatban.

Budapest, 2008. március 4. napján

Dr. Szigeti Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hildenbrand Róbert s.k.
előadó bíró

Dr. Lassó Gábor s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 24.Bf.VIII.9495/2006/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bhar.248/2007/5. számú ítéletével az I. rendű és a II. rendű vádlott tekintetében 2008. március hó 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2008. március 4. napján

Dr. Szigeti Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

Ónodi Gáborné
bírósági ügyintéző